

Aan de voorzitters van de Vaste Kamercommissie Sociale
Zaken en Werkgelegenheid (SZW) en de Vaste
Kamercommissie Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW)
t.a.v. mevr. B.I. van der Burg en mevr. A.G. Wolbert
Postbus 20018
2500 EA DEN HAAG

Plaats/datum:
Utrecht, 13 februari 2014

Kenmerk:
2014.000274

Onderwerp:
AO Kinderopvang

Geachte heer/mevrouw,

Op 2 december 2013 jl. hebben minister Asscher en staatssecretaris Dekker u geïnformeerd over de plannen die zij hebben voor de harmonisatie van voorschoolse voorzieningen. In de brief van de bewindslieden blijven de consequenties van deze voorgenomen stelselwijziging voor het primair onderwijs onderbelicht, terwijl deze plannen van grote invloed zijn op het verdere onderwijssucces van kinderen.

Met het oog op de bespreking van de plannen in het AO Kinderopvang op 19 februari a.s. willen we van de gelegenheid gebruik maken om een aantal belangrijke aandachtspunten voor het primair onderwijs onder uw aandacht te brengen.

Alle kinderen hebben recht op een goede start

Bij goed onderwijs voor elk kind hoort ook een goede start voor elk kind, vindt de PO-Raad. Ieder kind heeft daarom recht op deelname in kwalitatief goede en breed toegankelijke voorschoolse voorzieningen. Investeren in educatieve voorzieningen voor jonge kinderen is cruciaal om de basis te leggen voor later succes. De PO-Raad vreest dat het onderscheid in financiering voor werkende en niet-werkende ouders - zoals de bewindslieden in hun brief voorstellen - ertoe leidt dat minder kinderen naar een voorschoolse voorziening gaan, waardoor de kans aanwezig is dat een deel van de leerlingen met een achterstand in groep 1 start. De PO-Raad is van mening dat alle kinderen recht hebben op een goede start in het basisonderwijs. Dat vraagt om een laagdrempelige voorziening voor alle jonge kinderen en hun ouders.

Doorgaande lijn

De doorgaande lijn van de periode 2,5 – 4 jaar naar de basisschool is essentieel voor een goede start van de onderwijsloopbaan van kinderen. Om een goede doorgaande lijn te kunnen bieden is goede samenwerking nodig tussen onderwijs, kinderopvang en peuterspeelzaalwerk. In de pilot startgroepen van het ministerie van OCW (looptijd 2011-2015) wordt gezocht naar een mogelijkheid om meer (inhoudelijke) regie over de 2,5-4 jarigen bij het onderwijs te leggen. De eerste resultaten uit de monitor van de pilot Startgroepen laten zien dat dit goed werkt. De inhoudelijke regierol van de school geeft betere resultaten op de doorlopende ontwikkeling en in het doel- en opbrengstgericht werken. In het belang van de doorgaande lijn pleit de PO-Raad er voor om de resultaten van de pilots te benutten bij de verdere uitwerking van de plannen.

Stip op de horizon: integrale voorzieningen voor kinderen

Voor de lange termijn zien wij als meest wenselijke situatie één integrale voorziening voor opvang, ontwikkeling en onderwijs voor alle kinderen met minimaal vier dagdelen per week zodanig dat de voorziening een hoog bereik heeft onder kinderen vanaf 2,5 jaar. We delen deze ambitie met de Brancheorganisatie Kinderopvang, MOgroep en VNG en hebben die ook uitgesproken in een gezamenlijke brief afgelopen jaar (dd. 16 september 2013 jl.), Belangrijkste uitgangspunten daarbij zijn een ontwikkelrecht voor alle peuters, één kwaliteitskader voor alle voorzieningen en een gezamenlijke verantwoordelijkheid van gemeenten, kinderopvang, peuterspeelzaalwerk en onderwijs in het realiseren van een kwalitatief goed aanbod met ruimte voor lokaal maatwerk. In de brief van de bewindslieden komt de gezamenlijke verantwoordelijkheid van gemeenten, kinderopvang, peuterspeelzalen én onderwijs om te komen tot goede ontwikkelarrangementen voor kinderen tussen 2,5 en 4 jaar onvoldoende tot uitdrukking en er worden tevens geen nieuwe mogelijkheden geboden om dat vorm te geven op lokaal niveau. Vanuit onze gedeelde ambitie willen wij in de toekomst gezamenlijk op blijven trekken zodat de ambitie op termijn gerealiseerd wordt.

Stap niet voortvarend genoeg

In het bereiken van voornoemde ambities vinden we de stap die nu gezet is niet voortvarend genoeg. Met deze harmonisatie wordt weliswaar een deel van de voorzieningen geharmoniseerd, maar voor het bereiken van een basisvoorziening voor alle kinderen is het een gemiste kans dat de voorzieningen voor VVE daarin niet meegenomen worden. Wanneer alle voorschoolse voorzieningen hetzelfde kwaliteitsniveau (van VVE) bereiken, voorkomt dit segregatie en kunnen alle kinderen daar optimaal van profiteren. Ook worden met deze stelselwijziging niet alle kinderen bereikt in de leeftijd van 2,5 tot 4 jaar, omdat er voor kinderen van niet-werkende ouders zonder risico op taalachterstand geen voorzieningen worden getroffen. Een dergelijke stelselwijziging heeft daarnaast alleen zin als het de samenwerking tussen de voorschoolse voorzieningen, kinderopvang en het basisonderwijs verder bevordert. De vraag is of met deze tussenstap de uitvoeringsproblemen niet een dusdanige rol gaan spelen dat dit de samenwerking tussen deze partijen gaat frustreren. Ook omdat de financiële uitwerking nog veel vragen en onzekerheden oproept.

Wat we de Tweede Kamer vragen

Op veel plaatsen in Nederland wordt al vorm en inhoud gegeven aan een integrale voorziening voor kinderen van 2,5-12 en werken voorschoolse voorzieningen en basisscholen samen aan kwaliteit en doorlopende ontwikkellijnen van kinderen. Met deze stelselwijziging lijkt die ambitie een stap dichterbij te komen, maar de randvoorwaarden zijn nog niet zo ingericht dat de verdere uitwerking ook daadwerkelijk leidt tot meer integrale voorschoolse voorzieningen om kinderen het beste te kunnen bieden voor een goede start.

Gezien de ingrijpende gevolgen van de voorgenomen stelselwijziging op het bereiken van de gezamenlijke ambitie van integrale voorzieningen voor jeugd, doen wij een dringende oproep om de uitgangspunten van het veld van kinderopvang, peuterspeelzaal, onderwijs en gemeenten centraal te stellen in het realiseren van randvoorwaarden en de inhoudelijke uitwerking van de plannen.

Met vriendelijke groet,

Rinda den Besten
voorzitter PO-Raad